

Sygnatura akt II AKa 75/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Piotr Kaczmarek (spr.)

Sędziowie: SA Witold Franckiewicz

SA Wiesław Pędziwiatr

Protokolant: Aldona Zięta

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Marcina Zarównego

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2017 roku

sprawy **R. B. (1)**

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w związku z art. 286 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 270 § 1 kk i art. 270 § 2 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk

T. A. (1)

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w związku z art. 286 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 270 § 2 kk i art. 233 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionych oskarżonych T. A. (1) i R. B. (1) oraz apelacji prokuratora wniesionej co do obu oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

z dnia 18 października 2016 roku, sygn. akt III K 98/14

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonych T. A. (1) i R. B. (1), w ten sposób, że w opisie czynu przypisanego w pkt.I części rozstrzygającej:

a) **w miejsce zwrotu „ działając wspólnie i w porozumieniu, ze z góry powziętym zamiarem „ przyjmuje „ działając wspólnie i w porozumieniu, ze z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej”;**

b) **w miejsce zwrotu „ W. G. (1) na kwotę 5.000zł, K. P. (1) na kwotę 5.100zł” przyjmuje „ W. G. (1) i K. P. (1) na kwotę 5.100zł”;**

c) **w miejsce zwrotu „ 30 weksli” przyjmuje „ 32 weksle”;**

d) **przyjmuje, że oskarżeni doprowadzili także do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. Z. (1) na kwotę 29.850zł, M. D. (1) na kwotę na kwotę 5.001 zł i S. R. (1) na kwotę 5.100 zł;**

II. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego T. A. (1) w ten sposób, że czyn przypisany mu w pkt. I części rozstrzygającej kwalifikuje, jako przestępstwo z art.13 § 1 k.k. w zw.z art. 286 § 1 k.k.

i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 270 § 2 k.k., art. 233 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k. w zw. z art.12 k.k. w zw. z art.4 § 1 k.k.ł

III. w pozostałej części zaskarżony wyrok wobec oskarżonych T. A. (1) i R. B. (1) utrzymuje w mocy;

IV. zasądza od oskarżonych T. A. (1) i R. B. (1) na rzecz Skarbu Państwa po 10zł tytułem wydatków w postępowaniu odwoławczym oraz wymierza opłaty za postępowanie odwoławcze: T. A. (1) 3300zł, R. B. (1) 4300zł.

UZASADNIENIE

T. A. (1) został oskarżony o to, że :

w okresie od 10.III.2010r. do 27.III.2014r. w J. woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z R. B. (1), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził oraz usiłował doprowadzić Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze i Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie nie mniejszej niż 392.412 zł należącym do pozwanych o zapłatę z weksla w sprawach o sygn. I Nc 2986/11, I Nc 2991/11, I Nc 3091/11, I Nc 3093/11, I Nc 3102/11, I Nc 3104/11, I Nc 3546/11, I Nc 3547/11, I Nc 3551/11, I Nc 3099/11 (I C 6/12), I Nc 3096/11 (I C 401/12, II Ca 187/13), I Nc 3090/11 (I C 429/12), I Nc 3100/11 (I C 471/12), I Nc 3103/11 (I C 579/12), I Nc 3087/11 (I C 589/12), I Nc 3101/11 (I C 1087/12), I Nc 3549/11 (I C 1248/12), I Nc 311/12 (I C 1286/12), I Nc 3028/11 (I C 568/12, II Ca 75/13), I Nc 3550/11 (I C 578/12, II Ca 809/12), I Nc 2989/11 (I C 588/12, II Ca 264/13), I Nc 3097/11 (I C 1010/12, II Ca 265/13), I Nc 2990/11 (I C 1159/12, II Ca 167/13), I Nc 2988/11 (I C 1295/11, II Ca 534/12), I Nc 3088/11 (I C 63/12, II Ca 500/13), I Nc 3089/11 (I C 122/12, II Ca 291/13), I Nc 3095/11 (I C 188/12, II Ca 685/13), I Nc 3548/11 (I C 618/12, II Ca 422/13), I Nc 3094/11 (I C 722/12), I Nc 2987/11 (I C 873/12), I Nc 3098/11 (I C 1179/12), I Nc 3092/11 (I C 62/12, II Ca 215/13) za pomocą wprowadzenia sądu w błąd, co do istnienia i wymagalności należności wekslowych uzasadniających wydanie nakazów zapłaty, a następnie po wniesieniu od części z nich zarzutów wyroków I instancji, a po wniesieniu od części z nich apelacji wyroków II instancji zasądających powództwa, w ten sposób, że po wypełnieniu w dniu 10.III.2010r. 32 blankietów gwarancyjnych weksli in blanco, opatrzonych podpisami osób je wystawiających oraz poręczających, niezgodnie z wolą podpisanych i na ich szkodę, w tym: A. N. na kwotę 10.000 zł, A. Z. (1) na kwotę 29.850 zł, A. S. i G. A. na kwotę 5.100 zł, W. W. na kwotę 34.673 zł, W. K. na kwotę 5.001 zł, M. Z. (2) na kwotę 5.001 zł, M. D. (1) na kwotę 5.001 zł, A. L. na kwotę 5.100 zł, S. R. (1) na kwotę 5.100 zł, W. G. (1) i K. P. (1) na kwotę 5.100 zł, J. i H. K. na kwotę 5.200 zł, R. R. na kwotę 10.400 zł, P. i M. W. (1) na kwotę 5.100 zł, H. C. na kwotę 5.200zł, G. B. (1) na kwotę 5.100 zł, G. B. (2) na kwotę 5.100 zł, D. S. (1) na kwotę 5.100 zł, D. S. (2) na kwotę 5.001 zł, R. J. (1) na kwotę 10.100 zł, P. G. na kwotę 5.001 zł, I. L. na kwotę 27.800 zł, E. W. na kwotę 5.100 zł, T. P. (1) na kwotę 1.350 zł, A. i E. P. na kwotę 10.200 zł, M. W. (2) na kwotę 5.100 zł, T. W. na kwotę 30.726 zł, B. B. na kwotę 5.100 zł, R. J. (2) na kwotę 5.100 zł, E. K. na kwotę 49.763 zł, M. O. na kwotę 5.000 zł, P. S. na kwotę 70.845 zł, E. T. na kwotę 5.100 zł, użył ich przenosząc przez indos na rzecz R. B. (1) tytułem spłaty nieistniejącego zadłużenia wynikającego z porozumienia z dnia 11.III.2010r., a następnie po skierowaniu przez R. B. (1) pozwów o zapłatę z weksli składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniach przed Sądem Rejonowym w Jeleniej Górze: w dniu 19.IV.2012r. w sprawie I C 62/12, w dniu 24.V.2012r. w sprawie sygn. akt I C 401/12, w dniu 31.V.2012r. w sprawie I C 578/12, w dniu 24.VII.2012r. w sprawie I C 122/12, w dniu 20.VIII.2012r. w sprawie I C 1010/12, w dniu 3.IX.2012r. w sprawie I C 568/12, w dniu 11.X.2012r. w sprawie I C 1159/12, w dniu 15.X.2012r. w sprawie I C 588/12, w dniu 6.XI.2012r. w sprawie I C 589/12, w dniu 28.XI.2012r. w sprawie I C 63/12, w dniu 17.XII.2012r. w sprawie I C 1286/12, w dniu 15.I.2013r. w sprawie I C 722/12, w dniu 22.II.2013r. w sprawie I C 188/12, w dniu 22.IV.2013r. w sprawie I C 1179/12, w dniu 13.V.2013r. w sprawie I C 6/12, w dniu 20.V.2013r. w sprawie I C 873/12, w dniu 25.X.2013r. w sprawie I C 1087/12 oraz przed Sądem Okręgowym w Jeleniej Górze w dniu 29.VIII.2013r. w sprawie II Ca 187/13 po uprzedzeniu o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zeznawał nieprawdę oraz zatajał prawdę, co do zaistnienia podstaw do wypełnienia weksli in blanco, istnienia i wymagalności należności wekslowych oraz istnienia zobowiązania będącego podstawą indosu weksli na rzecz R. B. (1), w wyniku, czego zapadło 31 prawomocnych orzeczeń sądów, w tym 15 uwzględniających powództwa na łączną kwotę nie mniejszą niż 145.427 zł, a także 16 oddalających powództwa na łączną kwotę nie mniejszą niż 219.185 zł,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 270 § 2 kk i art. 233 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk;

R. B. (1) został oskarżony o to, że :

w okresie pomiędzy 10.III.2010r., a 27.III.2014r. w J. woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z T. A. (1), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził oraz usiłował doprowadzić Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze i Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie nie mniejszej niż 392.412 zł należącym do pozwanych o zapłatę z weksla w sprawach o sygn. I Nc 2986/11, I Nc 2991/11, I Nc 3091/11, I Nc 3093/11, I Nc 3102/11, I Nc 3104/11, I Nc 3546/11, I Nc 3547/11, I Nc 3551/11, I Nc 3099/11 (I C 6/12), I Nc 3096/11 (I C 401/12, II Ca 187/13), I Nc 3090/11 (I C 429/12), I Nc 3100/11 (I C 471/12), I Nc 3103/11 (I C 579/12), I Nc 3087/11 (I C 589/12), I Nc 3101/11 (I C 1087/12), I Nc 3549/11 (I C 1248/12), I Nc 311/12 (I C 1286/12), I Nc 3028/11 (I C 568/12, II Ca 75/13), I Nc 3550/11 (I C 578/12, II Ca 809/12), I Nc 2989/11 (I C 588/12, II Ca 264/13), I Nc 3097/11 (I C 1010/12, II Ca 265/13), I Nc 2990/11 (I C 1159/12, II Ca 167/13), I Nc 2988/11 (I C 1295/11, II Ca 534/12), I Nc 3088/11 (I C 63/12, II Ca 500/13), I Nc 3089/11 (I C 122/12, II Ca 291/13), I Nc 3095/11 (I C 188/12, II Ca 685/13), I Nc 3548/11 (I C 618/12, II Ca 422/13), I Nc 3094/11 (I C 722/12), I Nc 2987/11 (I C 873/12), I Nc 3098/11 (I C 1179/12), I Nc 3092/11 (I C 62/12, II Ca 215/13) za pomocą wprowadzenia sądu w błąd, co do istnienia i wymagalności należności wekslowych uzasadniających wydanie nakazów zapłaty, a następnie po wniesieniu od części z nich zarzutów wyroków I instancji, a po wniesieniu od części z nich apelacji wyroków II instancji zasądzających powództwa, w ten sposób, że po wypełnieniu w dniu 10.III.2010r. przez T. A. (1) 32 blankietów gwarancyjnych weksli in blanco, opatrzonych podpisami osób je wystawiających oraz poręczających, niezgodnie z wolą podpisanych i na ich szkodę, w tym: A. N. na kwotę 10.000 zł, A. Z. (1) na kwotę 29.850 zł, A. S. i G. A. na kwotę 5.100 zł, W. W. na kwotę 34.673 zł, W. K. na kwotę 5.001 zł, M. Z. (2) na kwotę 5.001 zł, M. D. (1) na kwotę 5.001 zł, A. L. na kwotę 5.100 zł, S. R. (1) na kwotę 5.100 zł, W. G. (1) i K. P. (1) na kwotę 5.100 zł, J. i H. K. na kwotę 5.200 zł, R. R. na kwotę 10.400 zł, P. i M. W. (1) na kwotę 5.100 zł, H. C. na kwotę 5.200zł, G. B. (1) na kwotę 5.100 zł, G. B. (2) na kwotę 5.100 zł, D. S. (1) na kwotę 5.100 zł, D. S. (2) na kwotę 5.001 zł, R. J. (1) na kwotę 10.100 zł, P. G. na kwotę 5.001 zł, I. L. na kwotę 27.800 zł, E. W. na kwotę 5.100 zł, T. P. (1) na kwotę 1.350 zł, A. i E. P. na kwotę 10.200 zł, M. W. (2) na kwotę 5.100 zł, T. W. na kwotę 30.726 zł, B. B. na kwotę 5.100 zł, R. J. (2) na kwotę 5.100 zł, E. K. na kwotę 49.763 zł, M. O. na kwotę 5.000 zł, P. S. na kwotę 70.845 zł, E. T. na kwotę 5.100 zł, a następnie przeniesieniu ich przez indos na rzecz R. B. (1) tytułem spłaty nieistniejącego zadłużenia wynikającego z porozumienia z dnia 11.III.2010r., użył ich w okresie pomiędzy 13, a 25.VII.2011r. pozywając o zapłatę ww. osoby po wcześniejszym podrobieniu 31 z 32 znajdujących się na pozwach podpisów pełnomocnika - radcy prawnej A. H. (1) mając świadomość, że weksle te zostały wypełnione niezgodnie z wolą i na szkodę wystawców, w wyniku, czego zapadło 31 prawomocnych orzeczeń sądów, w tym 15 uwzględniających powództwa na łączną kwotę nie mniejszą niż 145.427 zł, a także 16 oddalających powództwa na łączną kwotę nie mniejszą niż 219.185 zł,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk art. 270 § 1 i 2 kk w zw. z art. 11 § 2kk w zw. z art. 12 kk .

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 18 października 2016 r., sygn.. akt: III K 98/14 orzekł:

I. uznał oskarżonych R. B. (1) i T. A. (1) za winnych tego, że w okresie od 10 marca 2010 r. do 27 marca 2014 r. w J., działając wspólnie i w porozumieniu, ze z góry powziętym zamiarem po uprzednim wprowadzeniu Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze oraz Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze w błąd co do istnienia i wymagalności należności wekslowych doprowadzili te Sądy do niekorzystnego rozporządzenia mieniem: M. Z. (2) na kwotę 5.001 zł, R. J. (1) na kwotę 10.100 zł, A. L. na kwotę 5.100 zł, G. B. (1) na kwotę 5.100 zł, A. i E. P. na kwotę 6.300 zł, P. G. na kwotę 12.000 zł, P. i M. W. (1) na kwotę 5.100 zł, A. N. na kwotę 7.500 zł, W. W. na kwotę 34.673 zł, G. A. i A. S. na kwotę 5.100 zł oraz E. T. na kwotę 5.100 zł i usiłowali doprowadzić oba wymienione Sądy do niekorzystnego rozporządzenia mieniem: D. S. (1) na kwotę 5.100 zł, I. Ł. na kwotę 27.800 zł, W. G. (1) na kwotę 5.000 zł, K. P. (1) na kwotę 5.100 zł, T. W. na kwotę 30.000 zł, H. i J. K. na kwotę 5.200 zł, D. S. (2) na kwotę 5.100 zł, R. P. (R.) na kwotę 10.400 zł, B. B. na kwotę 5.000zł, T. P. (1) na kwotę 1.350 zł, W. G. (2) (K.) na kwotę 5.001 zł, H. C. na kwotę 5.200 zł, M. W. (2) na kwotę 5.100 zł, M. O. na kwotę

5.000 zł, E. K. na kwotę 49.763 zł, E. W. na kwotę 5.100 zł, G. B. (2) na kwotę 5.100 zł, R. J. (2) na kwotę 5.100 zł, P. S. na kwotę 70.845 zł, stanowiącym mienie znacznej wartości w ten sposób, że w dniu 11 marca 2010 r. wytworzyli fikcyjną umowę o nazwie „porozumienie w przedmiocie rozliczenia umów zawartych w latach 2003-2006” pomiędzy (...) sp. z o.o. w J. a R. B. (1), na podstawie której R. B. (1) przejął od T. A. (1) 30 weksli, opatrzonych podpisami wystawców i wypełnionych niezgodnie z wolą wystawców, niezgodnie z porozumieniem wekslowym i wbrew warunkom umów, łączących pokrzywdzonych ze spółką (...), po czym na ich podstawie wystąpił do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z opatrzonymi podrobionymi podpisami pozwami o zapłatę, uzyskując nakazy zapłaty kwot głównych wraz z odsetkami i kosztami zastępstwa procesowego, zaś po wniesieniu od nakazów zapłaty zarzutów T. A. (1) składając zeznania mające służyć za dowód w postępowaniach przed Sądem Rejonowym w Jeleniej Górze sygn. akt I C 62/12, I C 401/12, I C 578/12, I C 122/12, I C 1010/12, I C 568/12, I C 1159/12, I C 588/12, I C 589/12, I C 63/12, I C 1286/12, I C 722/12, I C 188/12, I C 1179/12, I C 6/12, I C 873/12 i I C 1087/12 oraz przed Sądem Okręgowym w Jeleniej Górze w sprawie sygn. akt II Ca 187/13 po pouczeniu go o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zeznał nieprawdę i zataił prawdę co do istnienia i wymagalności należności wekslowych oraz istnienia zobowiązania będącego podstawą indosu weksli in blanco na rzecz R. B. (1), przy czym oskarżeni zamiaru swojego wobec D. S. (1), I. Ł., W. G. (1), K. P. (1), T. W., H. i J. K., D. S. (2), R. P. (R.), B. B., T. P. (2), W. G. (2) (K.), H. C., M. W. (2), M. O., E. K., E. W., G. B. (2), R. J. (2) i P. S. nie zrealizowali wobec uchylenia nakazów zapłaty i oddalenia powództw, to jest przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 233 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wobec oskarżonego T. A. (1), zaś przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wobec oskarżonego R. B. (1) i za to na podstawie art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 4 § 1 kk oraz art. 33 § 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył:

- oskarżonemu T. A. (1) karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 300 (trzystu) stawek dziennych po 50 zł każda

- oskarżonemu R. B. (1) karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 400 (czterystu) stawek dziennych po 50 zł każda;

II. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wykonanie wymierzonych oskarżonym T. A. (1) i R. B. (1) kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby, wynoszący 5 (pięć) lat;

III. na podstawie art. 41 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk wymierzył oskarżonemu T. A. (1) środek karny w postaci zakazu zajmowania się pośrednictwem w zaciąganiu zobowiązań finansowych oraz dysponowaniem i obrotem wierzytelnościami osób trzecich na okres 5 (pięciu) lat, zaś oskarżonemu R. B. (1) środek karny w postaci zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego i adwokata oraz zakazu zajmowania się pośrednictwem w zaciąganiu zobowiązań finansowych, dysponowaniem i obrotem wierzytelnościami osób trzecich na okres 8 (ośmiu) lat;

IV. zasądził od oskarżonych T. A. (1) i R. B. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane ze sprawą każdego z nich i wymierzył:

- oskarżonemu T. A. (1) opłatę w kwocie 3300 zł,

- oskarżonemu R. B. (1) opłatę w kwocie 4300 zł.

Apelacje od tego wyroku wnieśli prokurator co do obu oskarżonych oraz oskarżeni.

Prokurator zaskarżył wyrok na niekorzyść oskarżonych T. A. (1) i R. B. (1) w całości, zarzucając:

I. obrazę przepisu prawa materialnego – art. 270 § 2 k.k., poprzez jego niezastosowanie i pominięcie w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu T. A. (1), podczas gdy z opisu tego czynu jednoznacznie wynika, iż swym działaniem polegający na wypełnieniu weksli niezgodnie z wolą ich wystawców wypełnił znamiona tego przestępstwa.

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na pominięciu w opisie czynu z art. 286 § 1 k.k. przypisanego obu oskarżonym tego, że działali z zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej, co mogło

mieć wpływ na treść wyroku, gdyż brak tego ustalenia może prowadzić do nieuprawnionego wniosku, iż oskarżeni nie wypełnili znamion strony podmiotowej czynu z art. 286 § 1 k.k. tak w formie usiłowania, jak i dokonania.

III. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na dowolnym przyjęciu, co wynika z opisu czynu przypisanego oskarżonym, iż w stosunku do pokrzywdzonych W. G. (1) i K. P. (1) prowadzono dwa postępowania cywilne na podstawie dwóch wypełnionych niezgodnie z ich wolą i różnymi kwotami weksli, podczas gdy z prawidłowo przeprowadzonych dowodów wynika, iż wobec wskazanych pokrzywdzonych zainicjowano jedno postępowanie cywilne o sygnaturze I Nc 3099/11 (I C 6/12) na podstawie tego samego weksla wypełnionego do kwoty 5100 zł, co mogło mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez nieprawidłowe określenie okoliczności przedmiotowych czynów przypisanych obu oskarżonym.

IV. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na braku wskazania w opisie czynu przypisanego obu oskarżonym doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. Z. (1) na kwotę 29.850 zł, M. D. (1) na kwotę 5.001 zł i S. R. (1) na kwotę 5100 zł, podczas gdy z prawidłowo przeprowadzonych dowodów wynika, iż oskarżeni wypełnili niezgodnie z wola wskazanych osób także te trzy weksle opatrzone nazwiskami wskazanych pokrzywdzonych, a na ich podstawie zainicjowali postępowania sądowe, zakończone wydaniem w stosunku do pozwanych prawomocnych nakazów zapłaty na kwoty wskazane w treści weksli, co ma wpływ na treść orzeczenia, poprzez nieprawidłowe określenie okoliczności przedmiotowych czynu przypisanego oskarżonym, a w szczególności wartości mienia pokrzywdzonych, do którego niekorzystnego rozporządzenia doprowadzili, jak i błędnego wskazania 30 zamiast 32 weksli, które zostały wypełnione niezgodnie z wolą wystawców jak i może prowadzić do nieuprawnionego wniosku, że we wskazanych trzech przypadkach działania oskarżonych nie wypełniły wszystkich znamion zarzucanych im czynów.

Podnosząc powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. uzupełnienie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego T. A. (1) poprzez wskazanie, iż swym zachowaniem dopuścił się przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i art. 270 § 2 k.k. i art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.
2. dodanie w opisie czynu przypisanego obu oskarżonym, iż działali z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej.
3. zmianę opisu czynu przypisanego obu oskarżonym poprzez wskazanie, że usiłowali doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem W. G. (1) i K. P. (1) na kwotę 5100 zł w miejsce zapisu, iż: usiłowali doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem W. G. (1) na kwotę 5500 zł, K. P. (1) na kwotę 5100 zł.
4. zmianę opisu czynu przypisanego obu oskarżonym poprzez wskazanie, że doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. Z. (1) na kwotę 29.850 zł, M. D. (1) na kwotę 5.001 zł i S. R. (1) na kwotę 5.100 zł.
5. zmianę opisu czynu przypisanego obu oskarżonym poprzez wskazanie, że R. B. (1) przejął od T. A. (1) 32 weksle (zamiast wskazanych 30 weksli).

Obrońca oskarżonego T. A. (1) zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., polegająca na przekroczeniu granicy swobodnej oceny dowodów poprzez pominięcie w procesie rekonstrukcji stanu faktycznego istotnych zapisów umów o współpracę zawieranych pomiędzy spółką z o.o. (...) w J. (zwanej dalej (...)) a agentami, z których bezspornie wynika, że :

- agent, wbrew twierdzeniom Sądu I instancji, nie ponosił odpowiedzialności jedynie za zawinione przedstawienie niezgodnych ze stanem faktycznym danych kredytobiorców, którzy nie spełniali warunków określonych w Regulaminie, a wobec których wydane zostały przez bank pozytywne decyzje pożyczkowe/kredytowe, ale także (a właściwie przede wszystkim) ponosił ogólną odpowiedzialność cywilną z tytułu niewykonania lub nienależytego

wykonania umowy, a to w konsekwencji skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych polegającym na uznaniu, że oskarżony T. A. (1) nie mógł zgodnie z postanowieniami zawieranych umów, uzupełniać weksli własnych in blanco, które stanowiły zabezpieczenie ewentualnych szkód, gdy tymczasem wnikliwa analiza zapisów tych umów wskazuje, iż był do tego uprawniony;

- oskarżony, wbrew twierdzeniom Sądu a quo, nie był zobligowany do wystosowania wezwań do zapłaty przed uruchomieniem odpowiedzialności wekslowej agentów, gdyż po indosowaniu weksli jedyną powinnością, która w rzeczywistości ciążyła na ówczesnym ich posiadaczu, a więc na R. B. (1), było przedstawienie weksla do zapłaty, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, że oskarżony T. A. (1) naruszył w istotny sposób postanowienia umów łączących (...) z agentami, gdy tymczasem brak jest przesłanek świadczących o jakichkolwiek naruszeniach dokonanych przez oskarżonego w tym przedmiocie;

- a także, polegającej na zaniechaniu dokonania (tzw. opinia prywatna z 16 września 2014 r.) względnie na dokonaniu w sposób na tyle pobieżny, że pozwalający uznać, iż i w tym wypadku dokonania takiego zabrakło (tzw. opinia prywatna z kwietnia 2016 r.) analizy dowodów mających istotne znaczenie dla orzeczenia o przedmiocie procesu w postaci wskazanych opinii prywatnych, co w tym wypadku skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych sprowadzających się do uznania, że T. A. (1) popełnił zarzucone mu przestępstwo, gdy tymczasem wnikliwa analiza tych dowodów skutkowałaby koniecznością poczynienia zupełnie odmiennych ustaleń.

2. art. 201 k.p.k., polegającą na uznaniu, że komplet pisemnych i ustnych opinii biegłej z zakresu księgowości T. D. (1) spełniał kodeksowe standardy prawidłowego opiniowania, gdy tymczasem opinie te były niezupełne, co uniemożliwiało na ich podstawie czynienie ustaleń faktycznych oraz uniemożliwiało, dokonane przez Sąd Okręgowy, oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z pisemnej opinii innego biegłego tej samej specjalności.

3. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż nastąpiło przedawnienie roszczeń (...) względem agentów, którzy nienależytym wykonaniem umowy wyrządzili spółce szkodę, a tym samym oskarżony T. A. (1) nie był uprawniony do wypełnienia weksli in blanco po upływie tego okresu biegnącego dla roszczenia ze stosunku podstawowego łączącego (...) z dłużnikami, gdy tymczasem w realiach niniejszej sprawy doszło na skutek uznania długu przez dłużników, doszło do przerwania terminu przedawnienia i tym samym rozpoczęcie jego biegu na nowo, co skutkowało istnieniem po stronie oskarżonego prawnej możliwości wypełnienia spornych weksli in blanco, co uczynił zgodnie z porozumieniami wekslowymi.

Podnosząc powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa.

Obrońca oskarżonego R. B. (1) zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. na podstawie art. 427 § 1 i k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k. – obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 9 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy polegający na zaniechaniu przeprowadzenia dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze oraz aktach komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne, których wykaz w formie pisemnego załącznika przedstawił oskarżony R. B. (1) za pośrednictwem swojego obrońcy na rozprawie w dniu 5.04.2016 r. na okoliczność, iż w ramach umowy z dnia 19.12.2005 r. i załącznika do niej z dnia 31.01.2006 . zawartej przez oskarżonego w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej z (...) Sp. z o.o. w J. dochodził należności od 53 dłużników (...) w ramach 27 spraw i w konsekwencji w dacie zawierania porozumienia z dnia 11.03.2010 r. wartość wynagrodzenia prowizyjnego R. B. (1) od (...) z tytułu realizacji umowy dochodzenia wierzytelności wynosiła 260.723 zł, co w konsekwencji musiało doprowadzić do ustalenia przez Sąd, iż porozumienie o indosowaniu weksli na rzecz R. B. (1) nie było czynnością fikcyjną czy pozorną, jak ustala to Sąd I instancji, lecz znajdowała realne uzasadnienie w faktycznym stanie rozliczeń pomiędzy oskarżonym a spółką (...).

2. na podstawie art. 427 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 k.p.k. – obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej zamiast swobodnej oceny dowodów przy niedostatecznym uwzględnieniu zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, braku poszanowania kluczowej dla systemu prawa karnego zasady in dubio pro reo oraz zasady obiektywizmu poprzez mylne przyjęcie za udowodnione sprawstwa oskarżonego, choć brak jest jakichkolwiek dowodów bezsprzecznie wskazujących na tę okoliczność, a także oparciu orzeczenia na niepełnym materiale dowodowym będącym skutkiem zaniechań opisanych w punkcie 1 petitum apelacji i w konsekwencji oparciu orzeczenia na okolicznościach, które w istocie dowodzą faktów pobocznych, podczas gdy okoliczności te ani brane pod uwagę samoistnie, ani łącznie, nie mogą prowadzić do wysnutych wniosków.

3. na podstawie art. 427 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść orzeczenia, a wyrażającym się w uznaniu, iż:

- w dacie zawierania porozumienia z dnia 11.03.2010 r. należności (...) wobec R. B. (1) zamykały się kwotą ok. 57.000 zł i w stosunku do nich nastąpiło przedawnienie, podczas gdy w rzeczywistości należność ta wynosiła 260.723 zł i do przedawnienia w żadnym wypadku nie doszło;

- porozumienie z dnia 11.03.2010 r. pomiędzy (...) a R. B. (1) było czynnością fikcyjną lub pozorną;

- oskarżony R. B. (1) prowadząc swoje działania w zakresie dochodzonych roszczeń znał na bieżąco ich skuteczność i mógł bez przeszkód przyporządkowywać należne mu kwoty i na bieżąco przedkładać takie wyliczenia prezesowi spółki (...);

- oskarżony R. B. (1) miał świadomość w zakresie niewymagalności czy przedawnienia roszczeń wekslowych;

- obowiązkiem oskarżonego R. B. (1) w toku postępowania z indosowanych weksli było wysyłanie wezwań do wykupu weksla przed skierowaniem powództwa do właściwego Sądu;

- przypisaniu oskarżonemu R. B. (1) świadomości, iż podpisy na pozwach o zapłatę są opatrzone podrobionymi podpisami radcy prawnego A. H. (2).

4. na podstawie art. 427 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego R. B. (1) kary grzywny w łącznej kwocie 20.000 zł oraz środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego i adwokata oraz zakazu zajmowania się pośrednictwem w zaciąganiu zobowiązań finansowych, dysponowaniem i obrotem wierzytelnościami osób trzecich na okres 8 lat do czego doszło w wyniku zaniechania przez Sąd analizy aktualnego stanu majątkowego oskarżonego oraz nieuwzględnienia niezwykle istotnych okoliczności łagodzących istniejących w aktualnej sytuacji osobistej i rodzinnej oskarżonego.

Podnosząc powyższe zarzuty, apelujący wniósł o:

1. uniewinnienie oskarżonego R. B. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu;

ewentualnie:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania;

ewentualnie:

3. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez znaczne obniżenie wysokości orzeczonej wobec oskarżonego R. B. (1) kary grzywny oraz wymierzenie środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu radcy prawnego i adwokata oraz zakazu zajmowania się pośrednictwem w zaciąganiu zobowiązań finansowych, dysponowaniem i obrotem wierzytelnościami osób trzecich w dolnej granicy ustawowego zagrożenia.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacje obu oskarżonych nie zasługiwały na uwzględnienie , natomiast – wobec trafności podniesionych zarzutów – koniecznym stała się zmiana zaskarżonego wyroku , zgodnie z wnioskami zawartymi w apelacji prokuratora.

1. Co do apelacji oskarżonych .

Nie naruszył art. 7 k.p.k. i art.410 k.p.k. , a w konsekwencji nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych Sąd meriti w zakresie ustalenia treści zobowiązań umownych pomiędzy poszczególnymi agentami (pokrzywdzonymi) a spółką (...) , w szczególności w zakresie odpowiedzialności agentów względem spółki w sytuacji gdy doszło do braku spłaty (w całości lub części) kredytów zaciągniętych za ich pośrednictwem , a skutkowało potrąceniem przez banki odpowiednich kwot z funduszy gwarancyjnych , stanowiących mienie spółki .Okolicznością nie kwestionowaną jest to ,że umowy łączące pokrzywdzonych ze spółką były tożsame , jak też to ,że umowy te zostały przygotowane przez spółkę , stąd ich treść znana była obu oskarżonym .Istota zarzutu sprowadza się do forsowania tezy ,że odpowiedzialność agentów określona w § 8 ust.1 umowy nie tylko nie miała charakteru wyłącznej , ale stanowiła jedynie swoiste uzupełnienie ogólnych zasad odpowiedzialności z tytułu nienależytego wykonania umowy (art.471 k.c.) , o czym ma przekonywać treść § 8 ust.3 umowy .W ocenie Sądu Apelacyjnego nie przekonujące jest twierdzenie jakoby za takim ukształtowaniem odpowiedzialności miało przemawiać to ,że odpowiedzialność agentów na podstawie § 8 ust.1 , z uwagi na nikły stopień prawdopodobieństwa i konieczność wręcz inicjowania postępowania karnego co do podejrzenia popełnienia przestępstwa z art.297 k.p.k., byłaby wręcz iluzoryczna. Po pierwsze ,jak wyżej wskazano treść umowy została przygotowana przez prawnika na zlecenie spółki i miała chronić jej interesy .Z tego punktu widzenia nie sposób założyć , aby w regulacji dotyczącej odpowiedzialności wobec spółki , za najbardziej typowe zdarzenia w tego rodzaju działalności - bacząc także na systematykę § 8 umowy – przyjąć , że w pierwszej kolejności uregulowano odpowiedzialność , której zaistnienie – jak twierdzi się w apelacji – było mało prawdopodobne , tym bardziej,, po co miano by wyprowadzić – obok istniejącej na podstawie art.471 k.c. (jak twierdzi apelujący) odpowiedzialności , nie łączącej się z takim niskimi prawdopodobieństwem . Wbrew twierdzeniom apelacji sytuacje opisane w § 8 ust.1 umowy są najbardziej typowymi (obok braku spłaty kredytu mimo ,że został on udzielony na podstawie danych odpowiadającym stanowi faktycznemu) i dla podjęcia przez Spółkę działań w celu jej wyegzekwowania było potrzebne jedynie spełnienie przesłanek tam przewidzianych , jak wyżej wskazano ustalonych przez spółkę , bez potrzeby , a tym bardziej konieczności, inicjowania postępowania karnego tj. ustalenia ,że doszło do szkody w mieniu spółki lub banku na skutek udzielenia kredytu , co do którego wniosek o udzielenie przygotowywał dany agent , z określonymi obowiązkami w zakresie badania rzetelności dokumentów składanych przez kredytobiorców , o ile zostanie ustalone ,że udzielenie kredytu nastąpiło na podstawie danych w nich zawartych , wynikających z tych dokumentów .W takiej sytuacji spółka , jako podnosząca dane twierdzenie w tym zakresie zobowiązana była wezwać danego agenta do zapłaty w terminie 14 dni wykazanej należności z tego tytułu .Zasadnie zatem przyjął Sąd meriti ,że w ramach swobody umów określono w § 8 ust.1 umowy podstawy odpowiedzialności z umowy jako takiej i dopiero po spełnieniu przesłanek tam przewidzianych aktualizowała się odpowiedzialność agentów , które to przesłanki in concreto nie wystąpiły (żadnego z agentów nie wezwano do zapłaty z wykazaniem podstaw faktycznych żądania danej kwoty) , a tym samym nie istniały wierzytelności po stronie spółki (...) , objęte przedmiotowym porozumieniem z marca 2010r. Analogicznie należy ocenić ustalenie Sądu meriti ,że nie wystarczające było tutaj zachowanie części z agentów , którzy wadliwie realizowali zakres swoich zobowiązań co do weryfikacji dokumentów , bowiem stwarzało takie zachowanie jedynie podstawę przyszłej odpowiedzialności umownej na podstawie § 8 ust.1 umowy , o ile zaistnieją pozostałe przesłanki – szkoda wynikała z danej , konkretnej umowy kredytowej (przecież kredyt udzielony na podstawie takich nierzetelnych dokumentów mógł zostać w całości , w terminie, spłacony) i dokonanie wezwania , co jak wskazano nie miało miejsca ze strony spółki (...) , wbrew treści umowy. Odmienne niż czyni to apelujący, potraktować należało charakter prawny ust.3 § 8 umowy tj. nie jako swoiste przypomnienie tego ,że mimo zapisów ust.1 zasadniczą podstawą odpowiedzialności umownej jest wprost reguła z art.471 k.c, lecz podmiotowe wskazanie ,że odpowiedzialność odszkodowawcza , której podstawę stanowi ust.1 obciąża agenta zarówno w zakresie czynności związanych z przygotowaniem wniosków kredytowych , które wykonywałby osobiście , jak też wykonywanych przez zatrudnione przez siebie osoby w takim samym zakresie jak w przypadku ich osobistego wykonywania .Na marginesie

można wskazać, że w ramach swobody kształtowania umów spółka (...) w różny sposób w umowach z bankami ustalała zasady swojej odpowiedzialności z tytułu niespłaconych kredytów np. § 12 umowy o współpracy z Bankiem (...) S.A. Oddział w J. (k.5802-5805) określał ją w sposób podobny jak § 8 ust.1 tj. poprzez odwołanie się do swoistego (cywilnoprawnego) zawinięcia polegającego na udzieleniu kredytu na podstawie dokumentów dostarczonych przez spółkę, a zawierających dane nie odpowiadające stanowi faktycznemu, zaś § 7 umowy pośrednictwa z 3.04.2002r. zawartej pomiędzy spółką (...) a (...) Bankiem Spółdzielczym określał ramy odpowiedzialności nawet szerszej niż art.471 k.c. albowiem oprócz odwołania się do nienależytego wykonania umowy (a więc pojęcia szerszego niż § 8 umów łączących ją z agentami), przewidywała wręcz odpowiedzialność na zasadzie ryzyka np. w przypadku zgonu kredytodawcy i braku poręczyciela (odpowiedzialność za 100% zadłużenia), czy kredyty których nieściągalność potwierdził komornik (odpowiedzialność na poziomie 50 % zadłużenia), mimo, że spółka dochowała należytej staranności przy ocenie dokumentów, i które obiektywnie były rzetelne. Trafnie także oceniono brak wiarygodności wyjaśnień oskarżonych, szczególnie T. A. co do dokumentów i wyliczeń mających potwierdzać istnienie wierzytelności wobec poszczególnych pokrzywdzonych, szczególnie zaś przyczyn dla których te dokumenty mają już nie istnieć, a to wszystko z perspektywy odpowiedzialności z art.15 prawa wekslowego, której umownym wyrazem jest zapis ust.5 porozumienia z 11 marca 2010r. T. A. – o ile porozumienie to miałoby rzeczywisty charakter -, musiał liczyć się z tym, że w razie bezskuteczności egzekucji z weksli (a do niej mogło dojść dopiero po skutecznym dokonaniu indosu, warunkowanego istnieniem wierzytelności spółki (...) wobec agentów) będzie ponosił (spółka (...)) odpowiedzialność za brak zapłaty weksli. Już tylko ta kwestia, biorąc pod uwagę profesjonalny charakter prowadzonej działalności, potencjalne kwoty zobowiązania spółki z tego tytułu, winna spowodować, że dokumentacja dotycząca domniemych wierzytelności wobec spółki zostałaby zachowana, tym bardziej, że wówczas mogłaby się ponownie aktualizować możliwość dochodzenia tych wierzytelności przez spółkę od agentów.

Nie naruszył Sąd meriti art.366 § 1 k.p.k., w zw. z art.2 § 2 k.p.k. i art.9 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. nie przeprowadzając dowodu z akt postępowań sądowych oraz postępowań egzekucyjnych prowadzonych w ich następstwie opisanych w wykazie przedłożonym przez obrońcę R. B. na rozprawie 5.04.2016r., jak też błędu w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, że na dzień 11 marca 2010r. wierzytelności R. B. wobec spółki (...) wynosiły nie więcej niż 57000zł. Apelujący, odwołując się do przedstawionego zestawienia (zawierającego m.in. skonkretyzowanie poprzez określenie sygnatury sprawy, wysokość dochodzonych roszczeń) postępowań prowadzonych w imieniu spółki przez R. B., w ramach umowy z 19.12.2005r., wyprowadza następnie z nich wniosek (określając sumę dochodzonych należności głównych i odsetek), że wierzytelności R. B., obliczone jako 50 % tych roszczeń wyniosły 260723zł, co podważa ustalenie Sądu meriti o fikcyjności porozumienia z 11.03.2010r. Rzecz jednak w tym, że niezakwestionowanie przez Sąd meriti wiarygodności przedmiotowego zestawienia nie podważa ustaleń faktycznych dokonanych w tym zakresie przez Sąd meriti, zaś przedstawione przez obrońcę wyliczenia (podzielone przez obrońcę drugiego z oskarżonych) abstrahują od treści umowy z 19.12.2005r., stąd wyliczenia te mogą być traktowane wyłącznie jako potencjalne, możliwe do uzyskania przez R. B. wobec spółki (...) w wykonaniu w/w umowy, w sytuacji gdy nie kwestionowana treść porozumienia z 11 marca 2010r. (przygotowana przez R. B.) określa (pkt.3 porozumienia) zadłużenie spółki wobec R. B. na dzień zawarcia porozumienia na 200.000zł. Oczywistym jest, że znaczenie mają jedynie istniejące w tym dniu wierzytelności R. B., bo tylko one mogą być długiem, nie zaś potencjalne, mogące zaistnieć lub nie w przyszłości. Z tego powodu nie mogło mieć znaczenia to czy po dacie zawarcia tego porozumienia doszło do faktycznego wyegzekwowania w przedmiotowych postępowaniach jakich kwot na rzecz spółki lub czy dojdzie do tego w przyszłości, bowiem z powodów wyżej wskazanych nie mogły być one elementem kwoty zadłużenia z pkt.3 porozumienia. W konsekwencji nie miało znaczenia dopuszczenie dowodu z treści akt przedmiotowych postępowań bowiem dowód taki miałby znaczenie wtedy gdyby nie istniały lub były zasadnie zakwestionowane dowody określające prawnie relewantną okoliczność tj. czy i w jakiej wysokości należności zostały wyegzekwowane w postępowaniach prowadzonych przez R. B. w ramach umowy z 19.12.2005r.(przygotowanej przez R. B.). Wadliwość wyliczenia obrońcy wynika wprost z treści tej umowy, bowiem zgodnie z § 4 i 5 wynagrodzenie R.B. obejmowało 50% kwot ściągniętych efektywnie od dłużników (zapis ten wręcz wyłuszczone w treści umowy), stąd błędne było odnoszenie tego kryterium procentowego do zestawienia wysokości należności, których R. B. dochodził, skoro wartość ta nie miała znaczenia dla powstania prawa i wysokości wynagrodzenia dla niego. Z tej samej umowy (§ 3, § 6) wynika, że R. B. był upoważniony do samodzielnego odbioru od komorników kosztów

zastępstwa w postępowaniu rozpoznawczym i egzekucyjnym, zobowiązany do wskazania w pozostałym zakresie (a więc dochodzonej należności głównej i odsetek) konkretnego, oznaczonego w umowie, konta bankowego spółki, przeznaczonego, jak wynika z wyjaśnień T. A., do tego rodzaju rozliczeń (brak dowodów że z obowiązku tego się nie wywiązywał, a tym samym, że komornicy lub dłużnicy dokonywali z tego tytułu wpłat na inne konta spółki). Co istotne (a co czyni niezasadnym zarzut błędnego ustalenia świadomości R. B. stanu bieżących należności jego wobec spółki (...)) zgodnie z § 6 ust.1 umowy miał on zapewniony stały, bierny dostęp w bankowości internetowej do konta bankowego spółki, o którym mowa w umowie, dzięki czemu mógł zapewnić sobie ustalenie czy powstało i w jakiej wysokości prawo do wygradzenia (płatnego w terminie 3 dni od wpływu środków na to konto - § 6 ust.2 umowy), istotnego także z punktu widzenia obowiązków podatkowych R. B., m.in. wystawienia faktury i ujęcia przychodu w deklaracjach w podatku dochodowym i od towarów i usług (pamiętając, że w zakresie działalności gospodarczej zaistnienie obowiązku podatkowego nie wiąże się – co do zasady – dopiero z faktycznym uzyskaniem przychodu, ale już z przychodem należnym, innymi słowy niezależnie czy R. B. faktycznie otrzymał ze spółki daną należność to był zobowiązany do wystawienia faktury i dalszego, odpowiedniego postępowania w zakresie należnych podatków). W tym kontekście prawidłowe ustalenia Sądu meriti co do tego w jakim – ograniczonym zakresie – faktury zostały przez R. B. wystawione, trafnie zostały ocenione jako jeden z elementów wskazujących nie istnienie w dniu 11 marca 2010r. należności z tego tytułu wyższych niż 57000zł). Sąd meriti (w ślad za biegłym z zakresu rachunkowości) dysponował danymi dotyczącymi tej relewantnej okoliczności tj. wysokości i charakteru wpłat na konto wskazane w umowie z 19.12.2005r., a to materiału źródłowego zawartego w historii rachunków bankowych, objętego analizą (k.4734-4741), opinią biegłego, uprawniającymi do ustalenia jakie należności (objęte przelewami zewnętrznymi, nie zaś przeksięgowaniem z rachunku głównego spółki – innego niż objęty umową z 19.12.2005r.) mogą być traktowane jako stanowiące wpłatę należności związanych z postępowaniami prowadzonymi przez R. B., skutkujących powstaniem po jego stronie wierzytelności z tytułu zapłaty wynagrodzenia ustalonego zgodnie z w/w zapisami umowy z 19.12.2005r.

Nie dopuścił się naruszenia art.201 k.p.k. Sąd meriti w zakresie w jakim oparł ustalenia faktyczne na opinii biegłej z zakresu rachunkowości T. D., bowiem podzielić należało ocenę, że jest ona przydatna dla dokonania ustaleń faktycznych. Ocena ta nie pomija tego, na co wskazała także biegła tj. braku pewnych dokumentów, szczególnie w relacji spółka – agenci (a których brak obciąża T.A. jako ówczesnego prezesa spółki), wskazując dlaczego co do zasady kompletny jest natomiast – dla potrzeb zakresu zleconej opinii – materiał dotyczący wierzytelności R.B., biorąc pod uwagę z jednej strony informację z banków (o której była wyżej mowa), z drugiej zaś brak faktur, które w razie powstania należności (wierzytelności) R.B. wobec spółki był on zobowiązany wystawić (za wyjątkiem tych, które omówiono w opinii). Biegła wydawała kilka opinii, stosownie do powiększającego się materiału dowodowego, jak też zastrzeżeń oskarżonych mających postać przedłożenia 2 tzw. prywatnych opinii z zakresu rachunkowości. Treść tych dokumentów biegła miała na uwadze sporządzając opinie uzupełniające, w tym ustne, odniosła się w nich przekonująco czy i dlaczego nie podziela określonych twierdzeń zawartych w tych dokumentach, zaś wniesione apelacji nie zawierają argumentów pozwalających zakwestionować wnioski biegłej w stopniu odpowiadającym sytuacji o której mowa w art.201 k.p.k.

Prawidłowość ustaleń faktycznych w zakresie braku wierzytelności spółki wobec agentów na podstawie 8 ust.1 umowy oraz wysokości zadłużenia spółki wobec R. B. czyni w istocie bezprzedmiotowym kwestię ustalenia przedawnienia tych roszczeń, przy świadomości, że istotnie pewnym uproszczeniem byłoby przyjmowanie jednego terminu przedawnienia, niejako zbiorczo, skoro w zakresie obu grup wierzytelności, dla każdej składowej z nich (pojedynczej wierzytelności) termin przedawnienia upływałby samodzielnie (skoro rozpoczynałby one bieg w terminie wymagalności danego roszczenia – art.120 § 1 k.c.) .Jedynie na marginesie wskazać należy, że treść przywołanych w apelacji zeznań świadka G. B. z postępowania sądowego nie uprawnia do wniosku, że wskazują one na tzw. niewłaściwe uznanie roszczenia, skutkujące przerwaniem terminu przedawnienia skoro chodzić ma bądź to o wyraźne oświadczenie woli, bądź też inne jednoznaczne zachowanie dłużnika wobec wierzyciela z którego wynika, że dłużnik uznaje roszczenie za istniejące.

Nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych Sąd meriti ustalając, że oskarżony R. B. był świadom tego, że pozwy kierowane wobec pokrzywdzonych opatrzone były podrobionym podpisem A. H. . Okolicznością nie kwestionowaną jest to, że podpisy te nie pochodzą od A. H. , o czym przekonują jej zeznania , po części zeznania P. K. , oraz opinia biegłego z zakresu pisma ręcznego . Wbrew twierdzeniom apelującego zeznania w/w świadków przeczą tezie jakoby działanie oskarżonego sprowadzało się do zlecenia dochodzenia roszczeń dwóm radcom prawnym (P. K. do pewnego czasu był aplikantem współpracującym z oskarżonym) w związku z czym nie miał wiedzy co do tego jak zostały sporządzone pozwy i kto je podpisał. Apelujący forsując swoją tezę pomija po pierwsze to, że wiedza i zawód wykonywany przez oskarżonego umożliwiały mu absolutnie samodzielne sporządzenie tych pozwów i występowanie przez sąd, występowanie – formalnego pełnomocnika nie było konieczne, stąd – o czym będzie mowa w dalszej części – sens jego pojawienia związany był z zawartym w każdym z pozwów żądaniem zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego , w maksymalnej dopuszczalnej wysokości . Po drugie , udział A. H. miał być całkowicie formalny , o czym przekonują jej zeznania , w których wskazuje , że to oskarżony miał zapewnić sporządzenie pozwów i udział aplikanta (substytutu) w poszczególnych postępowaniach . Po trzecie , zeznania te zawierają wskazanie przez A. H. , że użycie określonych sformułowań , zapatrywań prawnych w pozwie jest charakterystyczne dla używanych przez R. B. , co wskazuje na materialny udział tego oskarżonego w przygotowaniu przedmiotowych pozwów , co przeczy twierdzeniu apelującego o braku wiedzy oskarżonego jakiej treści pozwy są składane , skoro z zeznań A. H. stanowczo wynika , że przedmiotowe pozwy nie były jej znane aż do czasu wszczęcia postępowania karnego i okazania ich jej w czasie przesłuchania .

Wniesienie apelacji co do winy oskarżonych obligowało do poddania kontrolą odwoławczą całego wyroku (art.447 § 1 k.p.k.), a więc także w zakresie orzeczeń o karach i środkach karnych wymierzonych oskarżonym , niezależnie od rozpoznania zarzutu obrońcy osk. R. B. kwestionującego wysokość orzeczonej kary grzywny i środka karnego , a to wszystko z perspektywy oceny , czy orzeczone kary i środki karne cechuje rażąca niewspółmierność (przez swą surowość) , gdyż tylko taka ocena obligowałaby do zmiany w tym zakresie zaskarżonego wyroku (art.438 pkt.4 k.p.k.). Taka rażąca niewspółmierność kary (art. 438 pkt 4) zachodzi wówczas, gdy suma zastosowanych kar zasadniczych i środków karnych orzeczonych za przypisane oskarżonym przestępstwa nie uwzględnia należyte stopnia szkodliwości społecznej czynów oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma uczynić w stosunku do osób skazanych. Ponadto, orzeczona kara lub środek karny mogą być uznane za niewspółmierne, gdy nie uwzględniają w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnionego czynu, jak i osobowości sprawcy (wyr. SA w Łodzi z 20.9.2001 r., II AKA 154/01, OSPrók. i Pr. 2002, Nr 11, poz. 29, wyr. SN z 30.6.2009 r., WA 19/09, OSNwSK 2009, Nr 1, poz. 1255; wyr. SA w Lublinie z 26.3.2010 r., II AKA 59/10, OSA 2011, Nr 9, poz. 3; wyr. SA w Lublinie z 26.2.2013 r., II AKA 21/13, Legalis). Innymi słowy, rażąca niewspółmierność kary występuje, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica (dysproporcja) pomiędzy sumą kar zasadniczych i środków karnych orzeczonych przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby sprawcy wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw sądowego wymiaru kary określonych w art. 53 KK (wyr. SA w Katowicach z 15.9.2010 r., II AKA 266/10, Legalis). Analiza treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku (k.6540-6541) nie pozwala uznać aby uwadze Sądu meriti przy orzekaniu kar i środków karnych uszła jakakolwiek istotna z perspektywy dyrektyw wymiaru kary z art.53 k.k. okoliczność , błędnie ustalono lub oceniono wagę którejkolwiek z nich . Prowadzi do wniosku , że orzeczone kary i środki karne nie cechuje rażąca niewspółmierność , szczególnie biorąc pod uwagę probacyjny charakter orzeczonej kary pozbawienia wolności . Karą taką nie jest w szczególności kara grzywny orzeczona wobec oskarżonego R. B. . Treść zarzutu obrońcy i jego uzasadnienie pozwala uznać , że nie tyle kwestionuje się wymiar tej kary , wyrażający się liczbą orzeczonych stawek dziennych , z perspektywy dyrektyw z art.53 k.k. , a prawidłowość ustalenia wysokości jednej stawki (50zł) , w istotnej części determinującą materialne skutki dla oskarżonego . Uzasadnienie zaskarżonego wyroku w tym zakresie jest syntetyczne (k.6541) , nie oznacza to jednak , że wadliwie (zbyt wysoko) , z naruszeniem art.33 § 2 k.k. , ustalono wysokość jednej stawki . Za taką oceną przemawia to , że uwzględnia ona prawnie relewantne informacje zgromadzone w postępowaniu przygotowawczym co do sytuacji majątkowej , osobistej i rodzinnej (m.in. informacje udzielone przez ówczesnego podejrzanego do protokołu przesłuchania , wywiad kuratora) , osiągniętych w przeszłości dochodów (dane z deklaracji podatkowych

zawarte w opinii biegłego), jak też sądowego (k.5441v). Istotnie, toczące się postępowanie karne, przede wszystkim zaś orzeczony środek karny – w postaci zakazu wykonywania zawodu adwokata i radcy prawnego ograniczają możliwości zarobkowe oskarżonego na przyszłość w stosunku do najbardziej efektywnego ekonomicznie okresu jego działalności gospodarczej jako radcy prawnego, to jednak nie znoszą ich, biorąc pod uwagę wiek oskarżonego, jak też to, że w dalszym ciągu może on wykorzystywać zawodowo (za wyjątkiem zakresu objętego środkiem karnym) posiadane wykształcenie i wiedzę. Uiszczenie orzeczonej kary grzywny będzie wymagać zwiększonego wysiłku ze strony oskarżonego, co jest wpisane w istotę tej kary, nie jest jednak nierealne, czy wysoce nieprawdopodobne, szczególnie kiedy mieć na uwadze przewidziane w kodeksie karnym wykonawczy instytucje, pozwalające – o ile zostaną spełnione określone przesłanki – ułatwić osobie zobowiązanej wykonanie tego rodzaju kary np. poprzez rozłożenie płatności na raty. Jako rażąco niewspółmiernie surowy nie może być także oceniony – poprzez zakres i długość trwania – środek karny. Apelacja w tym zakresie koncentruje się na zakazie wykonywania zawodu radcy prawnego i adwokata, szczególnie zaś długości trwania tego zakazu. Sąd Apelacyjny uznaje orzeczony środek karny w tym zakresie jako surowy ale nie nadmiernie surowy, mający przy tym swoje uzasadnienie co do zastosowania i długości trwania w okolicznościach trafnie przyjętych przez Sąd meriti (k.6540v, 6541). Oskarżony posiadając z racji wykonywanego zawodu radcy prawnego wiedzę z zakresu prawa wekslowego (ponadprzeciętną), w pełni świadomie wykorzystał ją w bezprawnym celu przeciwko ponad 30 osobom, uzyskując lub usiłując uzyskać korzyść majątkową znacznych rozmiarów, wykorzystując przy tym postępowanie sądowe i umyślne wprowadzenie w błąd sądu. Uregulowania zawarte w ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (i odpowiadające im uregulowania dotyczące zawodu adwokata), jak wysokie wymogi stawiane osobom chcące te zawody wykonywać, także w zakresie etyki, cel pomocy prawnej, ochrona prawna wolności słowa i pisma, tajemnica zawodowa, uprawnienie do potwierdzania zgodność określonych dokumentów, pozycja w procesie (m.in. przymusy radcowskie, adwokacie) nie pozostawiają wątpliwości, że ustawodawca traktuje wykonywanie tych zawodów szczególnie, uznając, że spełnienie tych wysokich wymagań pozwala uznać daną osobę domniemaniem zaufania publicznego, czego konsekwencją jest odpowiednio wysoki poziom wymagań przy wykonywaniu tych zawodów. Zachowania przypisane oskarżonemu mające charakter w pełni zaplanowany, wielokrotny, dla osiągnięcia korzyści majątkowej, przy wykorzystaniu podrobionych pozwów, uzasadniają wyrażoną przez Sąd meriti ocenę, że świadczą one o tak silnym nadużyciu zawodu radcy prawnego przez oskarżonego, że wymaga on – w interesie szeroko rozumianego obrotu prawnego i jego uczestników – odpowiednio długiego pozbawienia oskarżonego możliwości ponownego nadużycia tych zawodów. Brak zarzutu podniesionego przez prokuratora procesowo wyklucza zmianę wyroku na niekorzyść oskarżonego nie mniej jednak oceniając zakres i czas trwania orzeczonego środka karnego z pola widzenia nie powinna ujść także kolejna kwestia, wskazująca na sposób zawodowego postępowania oskarżonego. Treść przedmiotowych pozwów, niezależnie od kwestii posługiwanie się podrobionymi podpisami radcy prawnego A. H. (2), zawiera także załączniki, a pośród nich spis kosztów procesu opatrzony tożsamym podpisem jak pozew, co biorąc pod uwagę treść zeznań A. H. może wskazywać na podrobienie także w tym zakresie. Po drugie, oprócz takich elementów jak określenie pozwanego, wartości przedmiotu sporu i żądanej kwoty przedmiotowe pozwu są tożsame w treści, mimo to w każdym z nich zawarte jest żądanie zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego (obciążającego w razie uwzględnienia pozwanego) w maksymalnej, dopuszczalnej wówczas (rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu) tj. sześciokrotności stawki minimalnej. Co istotne, podstawą takiego żądania miał stanowić art.98 § 1 i 3 k.p.c, przewidujący zwrot kosztów do dochodzenia praw, obejmujących m.in. koszty związane z poniesionym lub mającym być poniesionym kosztem wynagrodzenia pełnomocnika (adwokata, radcy prawnego). Tymczasem jak wynika z zeznań A. H. (k.5189) to niezależnie od kwestii tego, że faktyczny udział pełnomocnika w istocie był zbędny (biorąc pod uwagę wiedzę i zawód wykonywany przez oskarżonego), i miał sprowadzać się do formalnego udziału, to oskarżony nie tylko nie zapłacił jej kwot żądanych w pozwie tytułem zastępstwa procesowego ale od początku nie miał ich w tej wysokości zapłacić, o czym przekonują wypowiedzi A. H. „... sprawy wydawały się wygrane dlatego też zgodziłam się żeby zarobić na kosztach jednakże do dnia dzisiejszego nie otrzymałam za nie żadnego wynagrodzenia Nie wiem jak miał być wynagrodzony aplikant, my mieliśmy udział w wynagrodzeniu po 50%”. Wypowiedź ta nie pozostawia wątpliwości, że każdorazowo połowa kwoty żądanej tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego nigdy nie miała być poniesiona, a faktycznie trafić do oskarżonego, w istocie

bez podstawy faktycznej i prawnej (o czym nie wiedziały orzekające sądy) , co dodatkowo negatywnie charakteryzuje postępowanie oskarżonego jako radcy prawnego i uzasadnia zakres i czas trwania orzeczonego środka karnego.

2. Co do apelacji prokuratora .

Trafny co do istoty był zarzut w zakresie w jakim prokurator kwestionuje przyjętą w opisie czynu przypisanego ujęcie opisu faktycznego strony podmiotowej tj. zamiaru z jakim działali oskarżeni .Sąd meriti przypisując oskarżonym w pkt.I części rozstrzygającej czyn , ujmując w opisie faktycznym stronę podmiotową scharakteryzował ją poprzez użycie zwrotu „działając wspólnie i w porozumieniu ,ze z góry powziętym zamiarem „ nie wskazując wprost (tak jak uczynił to w zarzucie aktu oskarżenia prokurator , używając zwrotu „w celu osiągnięcia korzyści majątkowej „) na postać zamiaru , konieczną z perspektywy strony podmiotowej przestępstwa z art.286 § 1 k.k.. Jednocześnie treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku (k.6539) nie pozostawia wątpliwości co do tego ,że wydając zaskarżony wyrok Sąd meriti w istocie ustalił (prawidłowo) istnienie u obu oskarżonych zamiaru związanego w działaniem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej , przy czym od strony semantycznej wyraził to ustalenie nie wprost , lecz jako mające wynikać *implicite* z opisu czynności wykonawczych tj. wystąpieniem z pozwami o zapłatę , a więc których jedynym celem , zawsze , jest uzyskanie określonej sumy pieniędzy (korzyści majątkowej). Z tej perspektywy wadliwość zaskarżonego wyroku nie dotyczy płaszczyzny ustaleń faktycznych lecz niepełnego spełnienia wymogu prawa procesowego tj. art.413 § 2 pkt.1 k.p.k. w zakresie wymogu dokładnego określenia przypisanego czynu , obejmującego – co oczywiste – zarówno płaszczyznę znamion przedmiotowych , jak też podmiotowych , w taki sposób aby nie budził on wątpliwości co do swej prawnej kompletności .Z tego powodu , dla usunięcia wątpliwości – wyrażonych przez prokuratora – co do tego czy opis czynu przypisanego taką prawną kompletność zawiera dokonano zmiany poprzez użycie w miejsce pierwotnego zwrotu charakteryzującego stronę podmiotową zwrotu „działając wspólnie i w porozumieniu ,ze z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej „ , wprost wysławiającego zamiar kierunkowy z którym działali oskarżeni.

Trafny był zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w zakresie ustalenia przez Sąd meriti ,że zachowania oskarżonych , w ramach konstrukcji czynu ciągłego , nie obejmowały wypełnienia niezgodnie z wolą A. Z. , M. D. i S. R. weksli in blanco przez nich podpisanych , a następnie wystąpienia z pozwami o zapłatę odpowiednio 29500zł , 5001zł i 5100zł , skutkujących uzyskaniem prawomocnych nakazów zapłaty , przy uprzednim wprowadzeniu w błąd orzekających w tym postępowaniach sądów co do tożsamyh okoliczności jak w przypadku pozostałych pokrzywdzonych , wymienionych w opisie faktycznym czynu przypisanego oskarżonym .Prokurator aktem oskarżenia obejmującym dokonanie przez oskarżonych czynu ciągłego w rozumieniu art.12 k.k. zarzucił oskarżonym ,że ich zachowania , składające się na ten czyn ciągły , dotyczyły także działania na szkodę A. Z. , M. D. i S. R. , przedstawiając w tym zakresie dowody w postaci dowodów z dokumentów ,a to odpisów akt postępowania :

-I Nc 2991/12 (k.2417-2429) , gdzie pozwanym był A. Z. (1) ,

- INc 3546/11 (k.2707-2718), gdzie pozwanym był M. D. (1) ,

- INc 3551/11 (k.2693-2706) , gdzie pozwanym był S. R. (1) (w tym przypadku także zeznaniami w/w jako świadka k.1756, które ujawniono w czasie przesłuchania świadka w postępowaniu sądowym k.5658v-5659.

Treść tych dowodów z dokumentów , jak też zeznania świadka nie budzi wątpliwości (nie zostały zakwestionowane przez strony) , co do tożsamego mechanizmu uzupełnienia weksla , jego indosowania , a następnie wystąpienia z pozwami o zapłatę , skutkujących każdorazowo wydaniem prawomocnych nakazów zapłaty .Uprawniały zatem i uprawniają do dokonania stanowczyh ustaleń faktycznych ,że także te zachowania stanowiły element czynu ciągłego dokonanego przez oskarżonych , a realizujące zarówno znamiona przedmiotowe , jak też podmiotowe przestępstwa im przypisanego .Analiza treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku , mającego przecież charakter sprawozdawczy z procesu czynienia przez Sąd meriti ustaleń faktycznych i ocen prawnych , wysłowionych następnie w części rozstrzygającej wyroku ,pozwala na wniosek , że nie zawiera ono jakichkolwiek ustaleń , ocen , zarówno z perspektywy wiarygodności dowodów , ale także ocen prawnych ,z których wynikałyby powody , skutkujące uznaniem przez Sąd meriti niezasadności zarzutu zawartego w akcie oskarżenia w tym zakresie , co także – choć zasadnicze znaczenie mają

wnioski wynikające ze wskazanych dowodów – potwierdza zasadność zarzutu podniesionego w apelacji prokuratora. Taka ocena tego zarzutu determinowała zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie że oskarżeni doprowadzili także do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. Z. (1) na kwotę 29.850zł, M. D. (1) na kwotę na kwotę 5.001zł i S. R. (1) na kwotę 5.100zł.

Treść zgromadzonego materiału dowodowego, a to protokołu oględzin rzeczy – akt I C 6/12 (uprzednio I Nc 3099/11) - k.1446, odpisów z akt tego postępowania (k.2826-2880), zeznań świadków W. G. (k.728-729, 5466v-5467) i K. P. (k.732-733, 5467) nie pozostawia wątpliwości co do tego, że pozew z 13.07.2011r., inicjujący w/w postępowanie cywilne zawierał żądanie zapłaty przez pozwanych W. G. i K. P., solidarnie, 5100zł, stąd wadliwe było ustalenie Sądu meriti, wyrażające się w przyjęciu w opisie faktycznym czynu przypisanego oskarżonym zwrotu „W. G. (1) na kwotę 5.000zł, K. P. (1) na kwotę 5.100zł” sugerujące istnienie niezależnych postępowań sądowych wobec w/w, po wtóre zaś wartość mienia należącego do nich jakim – zgodnie z żądaniem zawartym w pozwie – miałyby w wyroku uwzględniającym powództwo rozporządzić sąd. Uznając tym samym zasadność zarzutu prokuratora należało dokonać zmiany zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, w miejsce w/w zwrotu, ustalenia „W. G. (1) i K. P. (1) na kwotę 5.100zł” jako znajdujące podstawy dowodowe w przeprowadzonych dowodach.

Konsekwencją w/w błędów w ustaleniach faktycznych było wadliwe określenie liczby weksli będących przedmiotem zachowań oskarżonych, stąd koniecznym było dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku w tym zakresie poprzez przyjęcie w miejsce zwrotu „30 weksli” zwrotu „32 weksle”.

Trafny był zarzut naruszenia prawa materialnego w zakresie w jakim w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu T. A. pominięto art.270 § 2 k.k. Oskarżonemu temu zarzucono (w ramach jednego czynu) m.in. że „...po wypełnieniu w dniu 10.III.2010r. 32 blankietów gwarancyjnych weksli in blanco, opatrzonych podpisami osób je wystawiających oraz poręczających, niezgodnie z wolą podpisanych i na ich szkodę...”, czyn zarzucany oskarżonemu prokurator, w ramach kumulatywnej kwalifikacji prawnej (art.11 k.k.), traktował jako wyczerpujący m.in. znamiona przestępstwa stypizowanego w art. 270 § 2 k.k. Sąd meriti dokonując przypisania (pkt.I części rozstrzygającej) przestępstwa obu oskarżonych, ustalił m.in. „że zachowania składające się na przypisane przestępstwo polegały m.in. na tym, że „...na podstawie której R. B. (1) przejął od T. A. (1) 30 weksli, opatrzonych podpisami wystawców i wypełnionych niezgodnie z wolą wystawców, niezgodnie z porozumieniem wekslowym i wbrew warunkom umów, łączących pokrzywdzonych ze spółką (...), po czym na ich podstawie wystąpił ... z ... pozwami o zapłatę „, odnosząc się odpowiednio w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do ustaleń faktycznych do takiego przypisania prowadzących (str.5 uzasadnienia k.6531). Kwalifikując tak przypisane T. A. przestępstwo Sąd meriti przyjął, że wyczerpuje ono znamiona przestępstwa z art.13 §1 k.k. w zw.art.286 § 1 k.k. i art.286 § 1 k.k. w zw. z art.294 § 1 k.k. i art.233 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k. w zw. z art.12 k.k. w zw. z art.4 § 1 k.k. Okolicznością nie kwestionowaną jest, że to T. A. dokonał wypełnienia przedmiotowych weksli określoną, także nie kwestionowaną (w sensie technicznym) treścią, co znajduje potwierdzenie m.in. w wyjaśnieniach samego oskarżonego, podobnie jak kwestia posłużenia się tymi wekslami w postępowaniach sądowych. Trafne było także – o czym mowa była wcześniej - ustalenie, że wypełnienie to nastąpiło wbrew woli pokrzywdzonych (jako niezgodne z treścią umów ich łączących ze spółką (...), porozumień wekslowych). Analiza treści uzasadnienia w części motywacyjnej (k.6536-6540) nie zawiera elementów oceny wyrażonej przez Sąd meriti co do oceny prawnej przypisanych zachowań w tym zakresie, w szczególności wysłowienia chociażby w najbardziej syntetyczny sposób przesłanki (przesłanek) oceny, że tak – prawidłowo – ustalone i przypisane zachowanie nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art.270 § 2 k.k., szczególnie w kontekście przyjęcia takiej kwalifikacji w akcie oskarżenia. Przesłanek takich nie odnajduje także Sąd Apelacyjny, co prowadzi do oceny zarzutu podniesionego przez prokuratora, a to naruszenia prawa materialnego – art.270 § 2 k.k. – za zasadny. Skoro bowiem za blankiet uznaje się "arkusz papieru z wydrukowanym tekstem, rubrykami do wypełnienia lub czysty arkusz z nadrukiem, pieczętą instytucji, firmy itp.; formularz" (Słownik języka polskiego, t. 1, red. M. Szymczak, Warszawa 1998, s. 163), przy dominującym stanowisku, że przed wypełnieniem przez sprawcę blankiet powinien mieć oprócz podpisu pewne dodatkowe elementy – charakteryzujące jego prawną istotę, to nie może budzić wątpliwości (nie jest kwestionowane) to, że takim „blankietem” w rozumieniu art.270 § 2 k.k. były przedmiotowe weksle in blanco. Jak wyżej wskazano T. A. nie był uprawniony do wypełnienia ich dowolną treścią, albowiem

treść umów łączących spółkę (...) z pokrzywdzonymi określała zaistnienie koniecznych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pokrzywdzonych jako agentów, bez zaistnienia których odpowiedzialność ta nie aktualizowała się, a w konsekwencji nie mogło dojść do wypełnienia celem realizacji weksli mających gwarancyjny charakter względem tej odpowiedzialności odszkodowawczej, a tylko w takim przypadku tj. zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej ich wypełnienie odpowiadałoby woli pokrzywdzonych wyrażonej w czasie zawierania przedmiotowych umów i podpisywania przez nich weksli in blanco. Przy wypełnieniu blankietu sprawca musi działać na niekorzyść wystawcy, nie jest natomiast konieczne zaistnienie szkody. Wystarczy sama możliwość jej nastąpienia (postanowienie SN z dnia 9 lipca 2014 r., II KK 152/14, LEX nr 1488795). In concreto, biorąc pod uwagę, że przedmiotowe weksle stały się podstawą powództw o zapłatę, kierowanych wobec pokrzywdzonych jako pozwanych, w części skutkujących zasądzeniem powództw, nie może budzić wątpliwości ocena, że działania takie musi być uznane za podjęte na szkodę pokrzywdzonych, w części powodujące efektywną szkodę majątkową. Z tych powodów, uznając trafność zarzutu prokuratora zmieniono zaskarżony wyrok wobec oskarżonego T. A. poprzez uwzględnienie w kwalifikacji prawnej wyczerpania przez czyn przypisany temu oskarżonemu także znamion przestępstwa z art. 270 § 2 k.k.

O wydatkach w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 635 k.p.k., mając na uwadze, że wydatki Skarbu Państwa w tym zakresie składają się z ryczałtu za doręczenia (20zł), który – zgodnie z art. 633 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. – podzielono na obu oskarżonych. O opłacie sądowej orzeczono na podstawie art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt. 4 i art. 3 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych, mając na względzie wysokość orzeczonych wobec oskarżonych kar pozbawienia wolności i grzywny.

SSA Witold Franckiewicz SSA Piotr Kaczmarek SSA Wiesław Pędziwiatr